

Opis zanimanja

Defektolog (Defectologist)

Opis posla:

Defektologiju kao nauku izrazito transdisciplinarnog karaktera je, u izvesnoj meri, teško definisati. Jedna od mnogobrojnih ali ipak i najkompetentnijih definicija je da je posmatraju kao "sistem znanja, sveukupnost naučnih razmatranja o rehabilitaciji hendikepiranih lica."

Krenuvši od ove definicije, defektolozi proučavaju, otkrivaju ali i osposobljavaju za život osobe sa smetnjama u psihičkom i telesnom razvoju i sobe sa poremećajem u ponašanju.

Defektolozi svoje stečeno znanje mogu primeniti kako u kliničkoj tako i u edukacijskoj praksi u tzv. praksi prevaspitavanja. Tokom svog školovanja usmeravaju se kroz sedam smerova:

1. Specijalna edukacija i rehabilitacija osoba sa teškoćama u mentalnom razvoju
2. Logopedija
3. Specijalna edukacija i rehabilitacija osoba sa oštećenjem vida
4. Specijalna edukacija i rehabilitacija gluvi i nagluvi osoba
5. Audimetristi i audiprotetičari
6. Specijalna edukacija i rehabilitacija osoba sa motoričkim poremećajima
7. Smer za prevenciju i tretman poremećaja ponašanja.

Ali ipak, generalno, postoje tri osnovna smera:

1. Rehabilitacija,
2. Poremećaji u ponašanju,
3. Logopedija.

Što se tiče defektologa za rehabilitaciju oni su vezani za posao koji tiče: mentalne retardacije, poteškoća učenja, autizma, oštećenja vida, motoričkih poremećaja i hroničnih bolesti. U praksi se njihovi poslovi razlikuju, zavisno od vrste poremećaja kojim se bave. Razlikuju se po težini oštećenja, pa od toga zavisi hoće li primeniti samo terapiju ili će prihvatiti i dodatno profesionalnije savetovanje. Neki defektolozi rade samo sa slepim osobama i osobama oštećenog vida, dok drugi pomažu u podizanju i osposobljavanju mentalno nedovoljno razvijene dece. Neki se bave i telesno-invalidnom decom sa motoričkim poremećajima. Oni se zapošljavaju u specijalističkim centrima (npr. Centar za slepu decu i decu oštećenog vida) i odeljenjima za rehabilitaciju, pedijatrijskim klinikama, u predškolskim ustanovama, u osnovnim i srednjim školama, centrima za socijalni rad, specijalističkim klinikama (endokrinologija, fizikalna medicina, psihijatrija, oftamologija), istraživačkim centrima i privatnoj praksi.

Defektolozi poremećaja u ponašanju rade na prevenciji, otkrivanju, dijagnosticiranju, tretmanima, itd. Najčešće sa maloletnicima koji su počinili krivična dela. Oni (defektolozi) daju savete roditeljima, nastavnicima, i drugim odgajateljima/starateljima takve dece. Rade u centrima za socijalni rad, ustanovama specijalizovanim za rad sa decom i mladima sa poremećajima u ponašanju, centrima za vaspitanje dece i privatnim prebivalištimama za maloletne delikvente. Oni se zapošljavaju u savetovalištimama, klubovima, predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, dečijim i đačkim domovima, gde deluju savetodavno i preventivno. Mogu raditi i u kazneno popravnim ustanovama, policiji, centrima za mentalno zdravlje itd.

Defektolozi logopedi su stručnjaci za verbalnu – glasovnu komunikaciju. Osposobljeni su za prevenciju, dijagnosticiranje, i tretman poremećaja svih procesa i funkcija koji su povezani sa funkcijom govora (osobe sa govornim smetnjama) te percepcijom i produkcijom oralnog i pisanog jezika (osobe sa poteškoćama u pisanju i čitanju), kao i oblicima neverbalne komunikacije (za osobe oštećenog sluha). Oni se zapošljavaju u centrima za rehabilitaciju slušanja i govora, za medicinsku rehabilitaciju, i posebnim ustanovama vezanim za vaspitavanje. Mogu se zaposliti i u obrazovanju gluve i nagluve dece, u raznim klinikama, savetovalištimama, centrima za autizam itd.

Opis zanimanja

Defektolog (Defectologist)

Radni uslovi:

Defektolozi smera rehabilitacija rade u kancelarijama, u učionicama ali i drugim prostorima u kojima su smeštena i/ili se vaspitavaju i školuju deca sa smetnjama u psihofizičkom razvitku. Ponekad se radi i u prirodi, na dvorištima, igralištima, kada vremenske prilike to dozvoljavaju. Rade u smenama, zavisno od toga u kojoj ustanovi su kakvi propisi.

Logopedi rade u prijatnim uslovima. Po pravilu radi se sa klijentom bez buke i drugih osoba. Radno vreme je propisano, i to zavisi od ustanove u kojoj rade.

Najmanje pogodne uslove imaju defektolozi koji se bave poremećajima u ponašanju. Njihov posao se više zasniva na "na terenu". To se odnosi na obilazak i nadzor po kućama gde žive njihovi klijenti. Klijenti obično imaju loš socioekonomski status, pa zbog toga imaju loše uslove stanovanja, što znači da su i uslovi rada ovih defektologa loši. Za one koji rade u kaznenim ustanovama radni uslovi zavise od kvaliteta tih ustanova, mada to i nije toliko bitno koliko to da su izloženi opasnosti od fizičkog napada.

Poželjne osobine i kvalifikacije:

Defektolog treba da bude emocionalno uravnotežena, zrela osoba koja razume probleme invalida i osobe sa smetnjama. Oni moraju da imaju mnogo strpljenja i izrazitu sposobnost za komunikaciju sa ljudima.

Osposobljavanje i zapošljavanje:

Posle srednje škole, da bi obavljao prethodno navedene poslove, budući defektolog mora završiti studije defektologije. Nakon završetka studija stiče se naziv profesor defektologije određenog smera. U toku studiranja obavezno je obavljati vežbe u vidu prakse. U Srbiji je tražnja za defektolozima dosta slaba.